

Інвестиційні механізми «зеленої» економіки

С. В. Похилькоⁱ

Розвиток сучасного ринку капіталів та інноваційних технологій, в тому числі у фінансовому секторі, формує необхідність розширення напрямів дослідження відтворювального процесу та окремих механізмів, які його забезпечують. Питання удосконалення інвестиційно-фінансових механізмів розглянуто як потребу, обумовлену трансформаціями, які спостерігаються у фінансовій та інвестиційній сферах. Фінансові установи сьогодні є обов'язковими учасниками відповідального фінансування. Очікування інвесторів стосовно інвестицій в екологічні виробництва та технології переорієнтують потоки капіталу у ці сфери, схеми залучення фінансових ресурсів, розподілу ризиків в процесі впровадження принципів сталого розвитку розглядаються як уніфіковані. В статті проведено аналіз цих трансформацій та огляд існуючого досвіду формування відповідних механізмів, обґрунтовано функціонування найбільш дієвих для конкретного регіону механізмів. Серед інвестиційно-фінансових механізмів «зеленої» економіки найбільш важливими на регіональному рівні є бюджетні інвестиційні механізми та механізми фінансового ринку. Як складові механізми фінансового ринку відповідно його структури виокремлено механізми фондового, кредитного та страхового ринків.

Ключові слова: інвестиційно-фінансові механізми, стале фінансування, еколого-орієнтована інвестиційна політика, бюджетні інвестиційні механізми, механізми фінансового ринку, регіональне природокористування.

УДК 330.322:504

JEL коди: A11, B41, D50

Вступ. Формування соціально орієнтованої моделі економіки України вимагає поряд з іншим локалізації Цілей розвитку тисячоліття, їх адаптації до регіональних соціо-еколого-економічних умов та пошуку ефективних механізмів їх досягнення, спрямованих на трансформацію моделі природокористування, що потребує значного обсягу фінансових ресурсів. За оцінками ЮНЕП, потреба в інвестиціях для забезпечення сталого розвитку сьогодні оцінюється на рівні 2% глобального ВВП або 1,3 трлн. дол. США. Реалізація цієї потреби можлива лише у разі формування ефективних інвестиційних механізмів відтворення як на глобальному і загальнодержавному, так і на регіональному рівні.

Постановка проблеми. Теоретичні, методологічні, методичні та прикладні аспекти дослідження інвестиційних процесів у забезпеченні сталого розвитку представлені у працях багатьох видатних вітчизняних і зарубіжних учених, зокрема, О. Балацького [6], О. Веклич, Т. Галушкіної [2], К. Гофмана, Б. Данилишина, Л. Мельника, В. Міщенко, К. Ріхтера, О. Теліженка [9], Ю. Туниці, Н. Пахомової, С. Харічкова, Є. Хлобистова та ін.

Проте подальшого розроблення потребують питання удосконалення інвестиційно-фінансових механізмів, що можуть забезпечити розвиток «зеленої» економіки на регіональному рівні, в умовах посилення фінансової нестабільності та пріоритетності завдань екологічно сталого розвитку.

ⁱ Похилько Світлана Василівна, старший викладач кафедри фінансів і кредиту Сумського державного університету.

Метою дослідження є удосконалення теоретико-методичних підходів до визначення інвестиційно-фінансових механізмів сталого розвитку, які забезпечують відповідальне фінансування на рівні регіону.

Результати дослідження. Механізми відтворення реалізуються через інвестиційний процес на різних рівнях – національному, регіональному, корпоративному та зазнають суттєвих трансформацій. Потрібно зупинитися на аналізі цих трансформацій, огляді існуючого досвіду формування відповідних механізмів, виявити можливості їх застосування в умовах вітчизняної економіки

У світовій практиці реалізації екологічно безпечної діяльності усталеним поняттям є «відповідальне інвестування», ідея якого витікає із принципів сталого розвитку і покладена в основу концепції формування так званої «зеленої» економіки. У своїй Ініціативі з "зеленої" економіки Програма Організації Об'єднаних Націй з навколишнього середовища (ЮНЕП) визначає термін "зелена" економіка в широкому економічному, соціальному та екологічному контексті – це економіка, яка підвищує добробут людей і забезпечує соціальну справедливість і при цьому істотно знижує ризики для навколишнього середовища і його збіднення. Все активніше реалізуються проекти так званого сталого фінансування (sustainable finance), яке є загальним поняттям, що характеризує процеси фінансування, реалізовані з метою досягнення цілей сталого розвитку, в тому числі цілей розвитку тисячоліття.

Характерною особливістю політики сталого розвитку на сучасному етапі є комплексність – охоплення всіх сфер та напрямів соціально-економічного розвитку. У сучасній економіці не лише у реальному секторі втілюються відповідні програми та проекти, роль фінансового сектора як посередника та стимулятора сьогодні все більше зростає. Активно впроваджуються механізми за участю міжнародних фінансових організацій, що, реалізуючи природоохоронні інвестиції, формують значні потоки капіталу та стимулюють відтворення якісно нового типу природокористування. Серед таких організацій потрібно виділити: Фінансову ініціативу Програми довілля ООН (UNEP FI), Мережу інвесторів з кліматичних ризиків (INCR), Групу інституційних інвесторів з управління кліматом, Групу інвесторів з управління кліматом, Міжнародну фінансову корпорацію [8].

Можна вважати, що вже сьогодні чітко сформована тенденція поширення екологічних стандартів та принципів у діяльності фінансового сектора. Особливо варто відмітити поширення принципів відповідального інвестування у фінансовій сфері. Зупинимось на найбільш значущих та поширених.

Принципи екватора (Equator Principles, EP) – добровільний стандарт фінансової сфери, спрямований на управління соціальними й екологічними аспектами угод, що реалізуються на умовах проектного фінансування [11].

Започаткували ці принципи 10 провідних світових банків спільно з Міжнародною фінансовою корпорацією у 2003 р. Сьогодні налічується більше 60 установ з різних країн світу, які підписали ці принципи і взяли на себе відповідні зобов'язання. Причому 71% усіх угод з проектного фінансування реалізуються на принципах екватора, що складає близько 60 млрд дол. США. Сьогодні принципи екватора розглядаються як визнаний універсальний стандарт не лише оцінки проектів, які претендують на проектне фінансування, а як механізм управління загальним інвестиційним ризиком, у структурі якого виділяються екологічний і соціальний. Серед представників української фінансової сфери сьогодні відсутні такі, що підписали принципи екватора. Така стратегічна орієнтація може призвести до того, що у недалекому майбутньому

вітчизняні підприємства взагалі не зможуть конкурувати на світових ринках, а макроекономічні наслідки такої політики повернуться загальною дестабілізацією та втратами не лише природних ресурсів, а й значними втратами інших ресурсів. Тому ми вважаємо досить актуальним формування інвестиційно-фінансових механізмів відтворення ефективного природокористування виходячи з наявного досвіду світової фінансової сфери та потреб вітчизняної економіки. Держава не може вимагати від комерційних установ, якими є банки, підписання цих принципів, хоча б тому, що це є добровільна ініціатива. Проте створивши відповідні умови регулювання фінансово-кредитного ринку можна стимулювати їх впровадження у практику діяльності.

Принципи відповідального інвестування (фінансування) ООН (UN PRI) – принципи, ініційовані у 2003 р. фінансовою ініціативою програми ООН з навколишнього середовища (UNEP FI) визначені для сфери портфельного інвестування. Учасники, що підписали ці принципи, – це компанії з управління активами та інші інституційні інвестори, беруть на себе зобов'язання враховувати соціально-екологічні стандарти в процесі аналізу потенційних джерел інвестування та формування портфеля [8].

Реалізацію *кліматичних принципів* ми вважаємо прикладом формування синхронізованих фінансових механізмів. Метою їх укладання є управління ризиками кліматичних змін. Ці принципи, підписані у 2008 р. п'ятьма провідними фінансовими інституціями (банки: Credit Agricole, HSBC, Standard Chartered, страхові компанії: Swiss Re, Munich Re), передбачають формування стратегічно орієнтованого комплексного фінансового механізму, який дозволить управляти екологічними ризиками, зокрема ризиками зміни клімату, шляхом створення нових фінансових послуг. Комплексність реалізується, по-перше, через охоплення корпоративних клієнтів, фізичних осіб, по-друге, ці послуги включають послуги з управління активами, проектне фінансування, інвестиційно-банківську діяльність, дослідницьку діяльність.

Проте реалізація більшості з описаних вище принципів та механізмів в Україні є ускладненою через недостатньо розвинений фінансовий ринок, незначний порівняно зі світовими масштабами розмір вітчизняного банківського сектору, відсутність практики оцінювання фінансовими інституціями екологічних ефектів та урахування їх при прийнятті рішень щодо кредитування чи інвестування, переважно вимушений характер природоохоронних інвестицій, що реалізуються за бюджетні кошти.

Серед інвестиційно-фінансових механізмів «зеленої» економіки, які було детально розглянуто в роботі [2; 7], зупинимося на бюджетних інвестиційних механізмах та механізмах фінансового ринку, які є найбільш важливими на регіональному рівні.

Сьогодні в Україні механізми реалізації «зелених» інвестицій функціонують переважно як бюджетні механізми. Більше того, саме бюджетні механізми виступають засобами вирівнювання регіональних диспропорцій, підтримання відповідних темпів соціально-економічного економічного розвитку територій та регіонів [1; 10]. Оскільки сучасні масштаби негативного антропогенного та техногенного навантаження на довкілля свідчать про недостатність лише бюджетних механізмів для реалізації еколого-орієнтованої політики. Повинна бути забезпечена відповідність фінансово-інвестиційних схем відтворення існуючим тенденціям та закономірностям руху капіталу, який у сучасному економічному просторі орієнтується на глобальні ринки, має доступ до інформації в межах світової економіки. Тому включення до загального переліку механізмів фінансового ринку має на меті реалізацію системного підходу до управління інвестиційними процесами на різних рівнях ієрархії управління. Такий підхід, на нашу думку, дозволить репрезентувати природокористування, охорону

довкілля як потенційні сфери вкладання коштів, сформує передумови створення адекватних сучасному ринку капіталів інституційних, організаційних та фінансових умов.

Механізми фінансового ринку у системі інвестиційно-фінансових механізмів «зеленої» економіки ми розглядаємо як сукупність способів залучення та розміщення інвестиційних ресурсів, операцій страхування, що реалізуються з метою забезпечення завдань сталого розвитку. Сьогодні на фінансовому ринку з'являється все більше нових фінансових послуг (нові можливості не лише у банківській сфері, а й у сфері страхування та діяльності інституціональних інвесторів), поява яких зумовлена екологічними чинниками (табл. 1).

Таблиця 1 – Фінансові послуги, обумовлені екологічними чинниками [4; 11]

Страхування	Банківській сектор	Інституційні інвестори
Зростання попиту на медичне страхування	Послуги з управління рахунками з обліку квот на викиди (вуглецевими рахунками)	Формування стратегій управління активами з урахуванням екологічних ризиків (ризиків зміни клімату, змін у політиці екологічного регулювання)
Страхування проектів за кіотським протоколом		
Страхування професійних послуг на вуглецевих ринках	Фінансове управління вуглецевими інвестиційними фондами	
Страхування досліджень, розробок, технологій у сфері альтернативної енергетики, зменшення вуглецевих викидів	Фінансове управління проектами, спрямованими на зменшення викидів	Формування інвестиційних портфельів з урахуванням впливу екологічного фактора на розподіл активів і загальний рівень ризику портфеля
	Посередницькі послуги на вуглецевих ринках	
Страхування ризиків проектів у межах механізму «чистого розвитку»	Розширення послуг з похідними цінними паперами (погодні деривативи тощо)	Консалтингові послуги щодо інвестування у екологічно безпечні напрями
Альтернативна передача (переведення) ризиків	Консалтингові послуги щодо кредитування природоохоронних інвестиційних проектів (чиста енергетика)	
Гарантії надання «вуглецевих» кредитів		
Страхування торговельних угод щодо квот на викиди		

Враховуючи структуру фінансової системи за внутрішньою будовою та розширення спектру фінансових послуг у сукупності механізмів фінансового ринку ми пропонуємо виділяти: механізми фондового ринку, механізми кредитного ринку, механізми страхового ринку.

Механізми фондового ринку у системі інвестиційно-фінансових механізмів «зеленої» економіки ми розглядаємо як комплекс методів та інструментів розподілу капіталу між інвесторами (кредиторами) та позичальниками, що реалізується через купівлю-продаж цінних паперів для реалізації завдань сталого розвитку.

До інструментів, що використовуються у механізмах фондового ринку віднесено: екологічні облігації, що емітуються органами місцевого самоуправління; акції, що випускаються при створенні комунальних підприємств для вирішення екологічних завдань в межах території; екологічні цінні папери підприємств, що працюють у

певному регіоні і реалізують політику еколого-збалансованого природокористування; похідні фінансові інструменти (опціони, погодні деривативи тощо).

У сучасних умовах активно використовуються переваги страхування погодних ризиків за допомогою похідних фінансових інструментів. Динаміка ринку вторинних погодних фінансових інструментів подана на рис. 1.

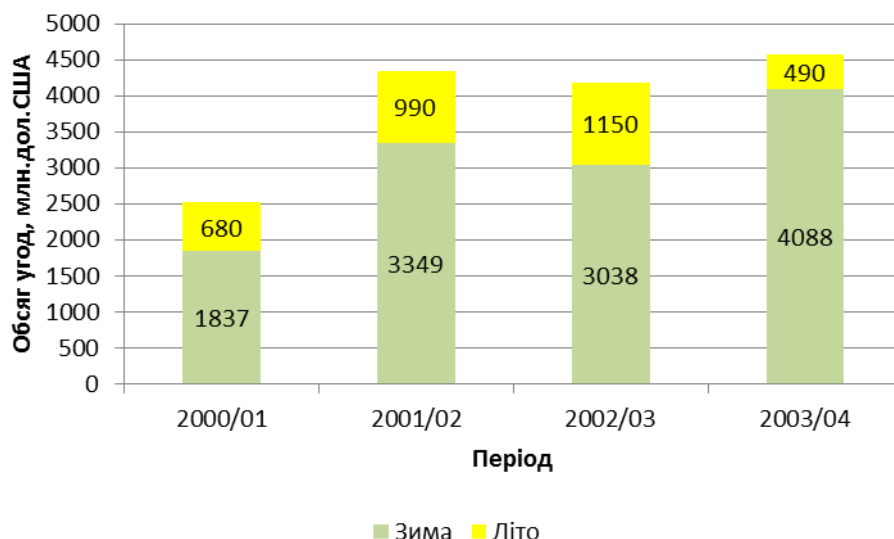

Рис. 1. Обсяг ринку вторинних погодних фінансових інструментів [3]

Ринок муніципальних облігацій є дуже привабливим, оскільки вважається, що надійність муніципальних облігацій поступається лише державним цінним паперам, їх наявність свідчить про орієнтацію території на сталий розвиток, що сприяє підвищенню загальної довіри до органів муніципального управління.

Впровадження принципів сталого розвитку у практику банківського менеджменту, зокрема в управління ризиками, дозволяє отримати можливість виходу на міжнародні ринки капіталу, застосування синдикованого фінансування; покращення якості активів (кредитного портфеля) банку, підвищення рівня надійності установи, зниження загального ризику шляхом ефективного управління екологічними ризиками [8].

Формування механізмів кредитного ринку сьогодні відбувається в умовах зростаючої потреби урахування глобальних ризиків. Сьогодні все більша кількість європейських банків орієнтуються у своїй діяльності на підтримку діяльності вимог екологічно збалансованого розвитку. Зокрема, у банку Suisse Group створено спеціальний підрозділ з оцінювання екологічного ризику, причому це є перший банк у Швейцарії, який провів екологічний аудит та отримав сертифікат відповідності міжнародним стандартам ISO 14001. За результатами спільних досліджень Центру економіки та ділового адміністрування (м. Базель) та банку Sarasin&Co (Швейцарія) виявлено тісний зв'язок між екологічною політикою банку та вартістю його акцій [11]. Дотримання екологічних пріоритетів розвитку є сьогодні типовою практикою для деяких європейських банків. Зокрема Баварський НУРО Vereinsbank є членом Німецької спілки з екологічного менеджменту та засновником двох екологічних

акціонерних фондів – фонд НУРО Eco-Tech, метою діяльності якого є підтримка інвестицій у екологічні технології (зорієнтований на акціонерів-виробників екологічно безпечні товари чи ресурсозберігаючі технології) та фонд НУРО Umweltfond, що має на меті розроблення концепцій банківського менеджменту та маркетингу у сфері охорони довкілля та раціонального природокористування. Крім того НУРО Vereinsbank у кредитуванні перевагу надає клієнтам, що мають високі екологічні показники діяльності.

Прикладом формування механізмів кредитного ринку є діяльність німецької банківської групи KfW, яка, по-перше, сприяє у реалізації природоохоронних інвестиційних проєктів, по-друге, реалізує завдання досягнення нульового рівня викидів парникових газів в процесів власної діяльності. В результаті комплексу реалізованих заходів вдалося досягти зменшення викидів за період 2006-2008 рр. на 36% [4].

Досить поширеною є практика роботи в Україні Північної екологічної фінансової корпорації (NEFCO). Необхідно відзначити програму NEFCO «Чисте виробництво», мета якої підвищення ефективності використання ресурсів, зменшення використання шкідливих матеріалів, обсягів викидів, скидів і твердих відходів виробничих процесів шляхом модернізації технологічних процесів і методів виробництва. Так, з початку 2012 року Міністерством фінансів України погоджено місцеві запозичення 5 міським радам – Житомирській, Горлівській, Львівській, Павлоградській, Конотопській, де NEFCO виступає кредитором інвестиційних проєктів з підвищення енергоефективності на загальну суму близько 12,6 млн грн. Механізми кредитного ринку, за якими працює NEFCO, передбачають: межі кредитування – 50-350 тис. грн; співучасть позичальника – 10% від вартості проєкту; ставка процента за кредитом – 6% річних; максимальний термін – 4 роки; річна економія витрат – не менша, ніж 25% від загальної суми інвестицій; забезпечення – 125% позики.

Поряд із описаними механізмами необхідно зупинитися також на механізмах страхового ринку, які сьогодні дедалі частіше використовуються як засоби зменшення екологічних ризиків. Сама сфера страхування зазнає впливу змін у якості довкілля, політиці екологічного регулювання – з'являються нові види страхових послуг, розширюється застосування вже існуючих (табл. 1). Традиційно страхування розглядається як спосіб підтримання безперебійності відтворювального процесу. У сучасних умовах зростання ризиків, зокрема екологічних як структурної складової інвестиційного ризику, актуальність формування та впровадження у практику екологічного управління інвестиційних механізмів страхового ринку є надзвичайно актуальною. Інвестиційний ресурс страхового сектора є значним і може використовуватися для реалізації «зеленої» інвестиційної політики [1; 5].

Виокремлення механізмів страхового ринку зумовлене широким переліком сторін, зацікавлених у зниженні екологічних ризиків, в тому числі урядовими структурами, які безпосередньо зацікавлені у плануванні та страхуванні раціонального землекористування, розвитку чистої енергетики тощо, зростаючим впливом екологічних чинників на сферу страхування, особливо відзначається вплив кліматичних ризиків. Так, за прогнозами асоціації англійських страховальників вартість страхових виплат, пов'язаних із збитками від екстремальних кліматичних явищ, до 2050 р. у Великобританії збільшиться удвічі, що приблизно становитиме 3,3 млрд євро, при найгіршому сценарії – ці суми оцінюються у 20 млрд євро. Темпи зростання загального ризику нанесення збитків приватній власності в результаті зміни клімату оцінюються на рівні 2-4% на рік.

Висновки і перспективи подальших наукових розробок. Отже, узагальнюючи аналіз світового досвіду формування інвестиційно-фінансових механізмів функціонування банківської сфери, інституційних інвесторів, страхових компаній можна визначити так:

- основна мета цих механізмів – всебічне сприяння інвестуванню у чисті та безпечні технології та сфери бізнесу з одночасним обмеженням фінансової та інвестиційної підтримки проектів, що мають негативні екологічні наслідки;
- визнання екологічних ризиків однією зі складових інвестиційного ризику для будь-якого інвестора;
- розширення ринкових можливостей для реалізації завдань сталого розвитку, що декларуються на міжнародному та національному рівнях.

Таким чином, враховуючи розвиток сучасного ринку капіталів, широкий перелік суб'єктів інвестиційної діяльності, багатоваріантність організаційних схем реалізації інвестиційного процесу, розвиток інноваційних технологій, в тому числі у фінансовому секторі, формує потребу у розширенні напрямів дослідження відтворювального процесу та окремих механізмів, які його забезпечують.

При формуванні інвестиційних механізмів «зеленої» економіки необхідно враховувати екологічно обумовлену трансформацію сучасного інвестиційного середовища, що проявляється:

- у трансформації оцінок інвесторами екологічних результатів інвестування;
- у зростанні потреб у посередницьких послугах фінансового сектора в наслідок розвитку ринкових механізмів забезпечення сталого розвитку (вуглецевих ринків, «зелених технологій» тощо);
- у репрезентативності ринкових оцінок екологічно безпечного виробництва та інвестиційній привабливості різних фінансових інструментів, особливостях їх ціноутворення. Екологічно обумовлені очікування інвесторів стосовно інвестицій в екологічне виробництво та технології переорієнтують потоки капіталу у ці сфери та зумовлюють зміну пріоритетів у традиційних галузях та видах діяльності.

Фінансові та кредитні установи (банки, компанії з управління активами, страхові компанії тощо) сьогодні є обов'язковими учасниками відповідального фінансування. Механізми їх взаємодії, схеми залучення фінансових ресурсів, розподілу ризиків, які в процесі активного впровадження принципів сталого розвитку уже можна розглядати як уніфіковані.

Література

1. *Байбакова, Е. В.* Современное состояние и перспективы развития экологического страхования в России [Текст] / Е. В. Байбакова, А. Г. Пичугин // Экологический консалтинг. – 2002. – № 4 (8). С. 12–21.
2. *Галушкіна, Т. П.* Еколого-збалансовані пріоритети розвитку територій : концептуальні засади та організаційні механізми [Текст] / Т. П. Галушкіна, Л. М. Грановська. – Херсон, 2009. – 327 с.
3. *Друголески, Э.* Изменение климата и финансовый сектор: перспективы деятельности [Электронный ресурс] / Эндрю Друголески, Саша Лафельд. – Издание Allianz Group и WWF (на русском языке подготовлено WWF России. – 2005. – Режим доступа : http://www.wwf.ru/data/publ/climate/cc_andfinansial.pdf.
4. «Зеленые» тренды в деятельности финансовых институтов развития и коммерческих банков [Электронный ресурс] / Внешэкономбанк России. – Режим доступа : <http://www.vtb.ru/common/upload/files/vtb/analytics/flid/20130216Green.pdf/>.
5. *Латыпова, В. З.* Экологическое страхование как метод управления риском природопользования [Текст] / В. З. Латыпова // Экологический консалтинг. – 2001. – № 3. – С. 2–6.

6. *Моделирование* социо-эколого-экономической системы региона [Текст] / [О. Ф. Балацкий, Д. В. Бельшев, В. И. Гурман и др.]; под ред. В. И. Гурмана, Е. В. Рюминой. – М. : Наука, 2001. – 175 с.
7. *Попков, В. П.* Организация и финансирование инвестиций [Текст] / В. П. Попков, В. П. Семенов. – СПб. : Питер, 2001. – 224 с. – (Серия «Ключевые вопросы»).
8. *Развитие* механизмов устойчивого развития в России [Электронный ресурс] / WWF России, 2009. – Режим доступа к ресурсу : <http://www.wwf.ru/resources/publ/book/340>.
9. *Телиженко, А. М.* Принципы оптимизации территориальных сценариев снижения эмиссии загрязняющих веществ [Текст] / А. М. Телиженко // Механизм регулирования экономики. – 2005. – № 2. – С. 11–18.
10. *Фінансові механізми управління природокористуванням* : монографія [Текст] ; за заг. ред. проф. В. М. Бороноса та доц. І. Д. Скляр. – Суми : Сумський державний університет, 2012. – 350 с.
11. *History of the equator principles* [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.equator-principles.com/index.php/about/history-of-the-eps>.

Отримано 16.12.2013 р.

Инвестиционные механизмы «зеленой» экономики

СВЕТЛАНА ВАСИЛЬЕВНА ПОХИЛЬКО*

** старший преподаватель кафедры финансов и кредита
Сумского государственного университета,
ул. Р.-Корсакова, 2, г. Сумы, 40007, Украина,
тел.: 00-380-542-335383, e-mail: swetlana_ua@inbox.ru*

Развитие современного рынка капиталов и инновационных технологий, в том числе в финансовом секторе, формирует необходимость расширения направлений исследования воспроизводственного процесса и отдельных меха обеспечивающих его механизмов. Вопросы усовершенствования инвестиционно-финансовых механизмов рассмотрены как потребность, обусловленную трансформациями, которые наблюдаются в финансовой и инвестиционной сферах. Финансовые учреждения сегодня являются обязательными участниками ответственного финансирования. Ожидания инвесторов относительно инвестиций в экологические производства и технологии переориентируют потоки капитала в эти сферы, схемы привлечения финансовых ресурсов, распределения рисков в процессе внедрения принципов устойчивого развития рассматриваются как унифицированные. В статье проведён анализ этих трансформаций и обзор существующего опыта формирования соответствующих механизмов, обоснованно функционирование наиболее действенных для конкретного региона механизмов. Среди инвестиционно-финансовых механизмов «зелёной» экономики наиболее важными на региональном уровне являются бюджетные инвестиционные механизмы и механизмы финансового рынка. В качестве составляющих механизмов финансового рынка в соответствии с его структурой выделены механизмы фондового, кредитного и страхового рынков

Ключевые слова: инвестиционно-финансовые механизмы, устойчивое финансирование, эколого-ориентированная инвестиционная политика, бюджетные инвестиционные механизмы, механизмы финансового рынка, региональное природопользование.

*Mechanism of Economic Regulation, 2014, No 1, 131–139
ISSN 1726-8699 (print)*

Investment Mechanisms of «Green» Economy

SVITLANA V. POKHYLKO*

*Senior Tutor of Department of Finance and Credit, Sumy State University,
R.-Korsakova Street, 2, Sumy, 40007, Ukraine,
phone: 00-380-542-335383, e-mail: swetlana_ua@inbox.ru

Manuscript received 16 December 2013.

Development of modern capital market and innovative technology, including the financial sector, forms the necessity of expansion of research areas of the reproductive process and certain mechanisms which ensure it. The problem of improvement of the investment and financial mechanisms is considered to be the need conditioned by transformations which can be observed in financial and investment spheres. Investors' expectations, regarding investments into ecologic production and technology, will redirect capital flows to this sphere; schemes of involvement of financial process, schemes of risks division in the process of adoption of sustainable development principles are considered to be unified. Analysis of these transformations and examination of existent experience of the corresponding mechanisms formation is carried out in this article, as well as the functioning of the most efficient mechanism for a specific region are substantiated. Among the investment and financial mechanism of green economy budget investment mechanism and mechanisms of financial market take the most important place on a regional level. Mechanisms of stock, credit and insurance market are singled out as components of financial market mechanisms, according to its structure.

Keywords: investment and financial mechanisms, sustainable finance, ecologic investment policy, budget investment mechanisms, mechanisms of financial market, regional nature use

JEL Codes: A11, B41, D50

Tables: 1; Figures: 1; References: 11

Language of the article: Ukrainian

References

1. Baibakova, E.V. and Pichugin A. G. (2002), "Contemporary state and development perspectives of ecological insurance in Russia," *Ekologicheskij konsalting*, 4 (8), 12–21. (In Russian)
2. Halushkina, T.P. and Hranovska L. M. (2009), *Ecologically balanced priorities of territory development: conceptual principles and organizational mechanisms*, Kherson. (In Ukrainian)
3. Dlugholesky, E. and Sasha Lafeld (2005), *Climate change and the financial sector: the future performance*, Allianz Group and WWF, http://www.wwf.ru/data/publ/climate/cc_andfinansial.pdf. (In Russian)
4. "Green" trends in functioning of financial institutions of development and commercial banks", Vneshekbank Rossii, <http://www.veb.ru/common/upload/files/veb/analytics/fld/20130216Green.pdf/>. (In Russian)
5. Latypova, V. Z. (2001), "Ecological insurance as management method of nature management risks," *Ekologicheskij konsalting*, 3, 2–6. (In Russian)
6. Balatckiy, O. F., Belyshev D. V., Ghurman V. Y. (2001), *Modelling of socioeconomic ecological regional system*, ed. Ghurman V. Y. and Rjumyna E.V., Moskva, Nauka. (In Russian)
7. Popkov, V. P. and Semenov V. P. (2001), *Investment organization and financing*, St. Petersburg, Piter. (In Russian)
8. *Mechanism development of sustainable development in Russia* (2009), WWF of Russia, <http://www.wwf.ru/resources/publ/book/340/>. (In Russian)
9. Telyzhenko, A. M. (2005), "Optimization principles of territorial scenarios of contaminant emission reduction," *Mekhanizm Rehuluvannya Ekonomiky*, 2, 11–18. (In Russian)
10. Boronos, V. M. and Skliar I. D. (2012), *Financial mechanism of nature management*, Sumy, SumDU. (In Ukrainian)
11. History of the equator principles", <http://www.equator-principles.com/index.php/about/history-of-the-eps/>. (In English)